

vestnik

"MESSENGER" — GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

LETNIK XXIII., ŠTEV. 4—5

Registered for posting as a periodical — Category "A"

APRIL—MAJ 1979

ROMANA FAVIER-ZORZUT V EVROPI

Recently returned from a twelve months' painting tour of Europe is Yarrambat painter ROMANA FAVIER-ZORZUT.

With five overseas exhibitions now to her credit, she returns to Australia with a collection of fifteen works painted specially for her Feature Exhibition at the Wiregrass Gallery, Eltham. The show opens on Thursday April 12, and presents buildings and landscapes from France, Spain and Italy.

Her exhibition last November at the well-known Wagner Gallery in Germany was enthusiastically received by the critics. The German press spoke highly of her "expressionistic work with its bold outline and strong clear colour".

A further two exhibitions of her paintings were held last year in the city of her birth — Gorizia, Italy (now Yugoslavia/

Slovenia).

Shortly after her return to Australia in February, Romana was honoured by the purchase of one of her Australian landscapes for a public collection in Slovenia. The Melbourne association for Slovenian immigrants abroad purchased the work for its Centre in the capital of Slovenia, to receive in exchange a sculpture by Kalin of the famous writer Župančič.

Romana is held in high esteem by her countrymen in Australia, who regard her as one of their leading painters in this country.

Last month she participated in a large Art Exhibition in Canberra organised by the Australian/Slovenian Association, when a Parliamentary senator was amongst those who purchased her work.

MILIJONI LAČNIH OTROK

Vsako leto prijaka na svet več kot milijon novorojenčkov, od teh skoraj tri četrti brez vsakršne strokovne pomoči. Komaj vsak dvajseti otrok v deželah v razvoju je deležen zdravniške nege. Več kot devsto milijonov otrok je vsak dan lačnih. Več kot 85 odstotkov otrok na kmečkih območjih nima zdrave pitne vode. Pomanjkanje vitamina A v prehrani vsako leto pripelje 100,000 otrok do slepotе. Vsak peti otrok v deželah v razvoju umre, preden je star pet let. Najmanj sto milijonov otrok v starosti med sedmimi in desetimi letom nima nikakršnih možnosti za šolanje. Na robu velemest in v predmestnih četrtih je med prebivalstvom, ki prebiva v kolibah iz pločevine, kartona in drugega odpadnega materiala, več kot polovica otrok.

A da bi večina otrok sveta ne odraščala v revščini, v nasilju — tega ne bo mogoče doseči zgolj z dejavnostjo UNICEF (sklad združenih narodov za pomoč otrokom) čeprav v njem sodeluje večina dežel sveta. Tega ne bo mogoče doseči, dokler bo po svetu rožljane z orožjem postajalo vse glasnejše in dokler bo vse globlji prepad med bogatimi in revnimi.

Angleški tečaji za poklicne emigrante

Ni še tako dolgo od tega ko so zdravniki in medicinske sestre bili prisiljeni poiskati nekvalificirano službo zaradi neustreznega angleškega jezika. Mnogo inžinirjev si je moralno poiskati delo kot navadni delavci.

V sredini aprila pa se je v Sydneyu pričel intenzivni tečaj za angleški jezik, kateri bo pomagal preprečiti težave emigrantov kateri imajo profesionalno kvalifikacijo a pomembnejše zgradbe v državi Ohio z njegovim imenom napolnilo s ponosom in veseljem. Saj se namreč Frank Lovšet samozvestno smatra sina slovenske matere, ki

G. MacKellar, minister za emigracijo in etnične zadeve, ie povedal, da kot rezultat "Galbally Report-a", sklad bo poskrbel da se bodo vršili tečaji za profesionalno kvalificirane emigrante, kateri bodo dobili denarno pomoč med tem ko se uče angleščino. Prva grupa 24. profesionalno kvalificiranih emigrantov — skoraj vsi so prišli v Avstralijo pred enim letom — so bili izbrani za temerjiti tečaj na New South Wales univerzi.

Grupa sestoji iz 13 moških in 11 žensk katerih starost se vrsti od 27 — 46 let. Približno 400 ljudi se je prijavilo za ta tečaj v Sydneyu. G. MacKellar pravi: "Približno isto število ljudi pa se je prijavilo za podoben tečaj, kateri pričakujemo se bo pričel v Melbournu meseca junija.

**ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRAJSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .**

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

**209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 48 6656 — 48 8757**

Postreženi boste v domačem jeziku

Published by:
Slovenian Association, Melbourne
P.O. Box 185 — Eltham, Vic., 3095
Telephone:
Melbourne: 437 1226
Editor:
Marijan Peršič
Set up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.
Price — cena:
50c.
Annual subscription — letno:
\$6.00

AMERIŠKA POČASTITEV FRANKA LOVŠETA

28. oktobra lani je ameriška država Ohio v federaciji Ameriških združenih držav na izreden način počastila Slovence in Amerikanca Franca Lovšeta (Lauscheta). Nova zgradba države Ohio v Clevelandu bo nosila poslej ime po bivšem senatorju in večkratnem županu mesta Cleveland, "HOME FRANK LAUSCHE" — "Dom Franca Lovšeta". Slovencem v ZDA kakor tudi po vsem svetu seveda tudi v njegovi domovini Sloveniji je to poimenovanje najpomembnejše zgradbe v državi Ohio z njegovim imenom napolnilo s ponosom in veseljem. Saj se namreč Frank Lovšet samozvestno smatra sina slovenske matere, ki

dobro obvlada slovenski jezik in se kot Amerikanec ne boji priznati se k etnični slovenski skupnosti. Ob tej priložnosti pomeni za vse Slovence ta dan praznik in zato je izšel edini slovenski dnevnik Ameriška domovina kct posebna slovesna izdaja lista z naslovnim posvetilom: FRANKU L. LAUSCHETU.

Več oseb je v njej napisalo članke v njegovo proslavo. Tako je prof. dr. J. Felicijan prispeval uvodni članek "Legenda o

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRED RAZSTAVO V CANBERRI

A Bishop for Istria

By a decree of the late Pope Paul VI read at Poreč at a special meeting of the Istrian Presbytery, the Istrian Church was separated from the Italian. Istria, a large peninsula on the north-west coast of the Adriatic, became part of Yugoslavia after the Second World War. The Pope's decision gave Istria its own bishopric for the first time. It is to be headed by the Bishop of Poreč and Pula, Dr Dragutin Nežić. In this way, the Catholic Church authorities have brought their administration into line with the Osimo Agreement between the Yugoslav and Italian Governments concluded two years ago, settling territorial disputes between the two states. At the gather-

ing in Poreč, Ivan Lalić, Chairman of the Commission for Religious Affairs of the Executive Council (Government) of the Croatian Assembly, presented Sr. Dragutin Nežić and Monsignor Dr. Boža Milanović with the order for Services to the People with Silver Beams conferred upon them by President Tito "for distinguished services and successful work of importance for the building of socialism" and in connection the signing of the Osimo Agreement, the adjustment of the Church boundaries to the State frontiers, and the promotion of co-operation and good relations between Church and State in the region of Istria.

AMERIŠKA POČASTITEV FRANKA LOVŠETA

Lovšetu". Urednik Ameriške domovine prof. V. Lipovec uvodnik "Frank J. Lausche, velik Slovenec in Amerikanec"; C. J. M. o "Washingtonu, drugem domu senatorja Lauscheta", Michael Kolar o "Mladem Franku J. Lauschetu", Leo Vovk o odkrivanju spomenika ob 200-letnici ameriške Deklaracije s tekstrom govora F. J. Lauscheta, ki ga je imel v senatu 28. nov. 1967 in je sedaj vklesan v ploščo na vidnem mestu v Clevelandu. Član Narodnega odbora za Slovenijo J. Melaher je napisal članek "Frank Lausche, politik in državnik", in koroški župnik Peter Sticker, ki je l. 1974 spremjal koroški pevski zbor v ZDA, je poslal iz Pečnice "Pozdrav senatorju Lovšetu". Iz vseh teh prigodnih člankov v Ameriški domovini naj povzamemo podobo tega velikega Slovence, kakršna se obnavlja v teh dneh v vseh ameriških velikih listih države Ohio, posebno pa v očeh ponosnih Slovencev, ko vidijo tako počeščenega svojega nad 80-letnega rojaka, rojenega sicer že v Ameriki.

SLOVENSKI SENATOR V AMERIKI

Frank J. Lovše se je rodil v slovenski imigrantski družini v Clevelandu, kjer je imel oče majhno gostilno. Ko je oče kmalu umrl — in zapustil pet otrok — je vodila podjetje mati Frančinka iz "Ribence", cerkevna pevka že v domovini, in takoj tudi pevka pri slovenski fari. Tudi vsi otroci so bili muzikantje ter so peli slovenske pesmi ob svojem igranju in tako sneli kakih 34 slovenskih pesmi na plošče, ki smo jih v domovini poslušali že pred davnimi leti. V družini se je govorilo in pelo le slovensko. Gostilna je bila cilj vseh novih vseljencev, ki so skoraj redno prespali prve noči v novem svetu v njej. Po tej gostoljubnosti in tudi po skrbi za slovenske starce je bila mati znana med vsemi clevelandskimi Slovenci. Mladi Frank je hodil v slvensko farno šolo in bil v najtesnejši zvezi z izdajanjem lista Ameriške domovine, saj je bil njegov dom v sosedstvu tiskarne. Raznašal je list in urednik Pirc mu je bil prvi učitelj v politiki, njegov drugi lastnik Jaka Debevec pa Frankov najbližji priateljski drug. Frank je pridno študiral, gojil šport, plavanje in baseball, kjer je bil tudi zmagovalec, obenem se je povzpel do advokata. Urednik Pirc ga je pregovoril, da je kandidiral za mestnega sodnika, kar je bila prva njegova pravna funkcija. V njej se je izkazal za izredno uvidevnega in poštenega sodnika, ki pa je nadvse preganjal podtalno gangsterstvo in igralnice. Tej sodrgi, pred katero ni bil nihče varen, je na povedal boj in zmagal. Dobil je tudi sloves med ljudstvom in ljudstvo ga je pozvalo na župansko mesto v Clevelandu l. 1941. Lovše je bil prvi etnični župan mesta, prvi Slovenec v tej funkciji. Tri leta pozneje — 1944 — ga je ljudstvo vzdignilo še više: za guvernerja države Ohio. Bil je prvi

katoličan na takem mestu, prvi Slovenec, sin imigranta in prvi Amerikanec, ki je bil nato petkrat zaporedoma izvoljen na to mesto. Pokazal se je dobrega upravitelja države ter je njegova pot vodila navzgor: postal je senator v zveznem centru države v Washingtonu. Kot senator je bil član odbora za zunanjou politiku, o katerem velja mnenje, da je najmočnejši organ vlade. Dvanajst let je bil senator. Govorilo se je, in predloženi so bili predlogi, naj bi kandidiral za predsednika Združenih držav. General Eisenhower se je izrazil, da bi "rad kandidiral za podpredsednika na isti listi z Lauschetom kot predsednikom". Podobno tudi general McArthur. Toda odbor demokratske stranke mu je zameril, da je večkrat glasoval — ne kot bi stranka hotela, temveč — po svoji vesti. Tako ni prišlo do kandidature in do tega, da bi mogel Slovenec zasesti najvišje upravno mesto — najmogočnejše države na svetu.

Pozneje je v vseh pogledih podpiral dr. Kreka in se zavzemal za slovenske begunske zadeve in jim vedno bil v pomoč pri vseh potrebnih intervencijah na najvišjih mestih. Pomagal je pri novem vselitvenem zakonu, ki je slovenskim beguncom odpril pot v Ameriko. Za vse to so mu Slovenci iskreno hvaležni in je čast, ki mu jo izkazujejo v teh dneh, iskrena in zaslужena.

LOVŠE — O SLOVENSKEM JEZIKU IN SLOVENSKI PESMI

Frank Lovše vedno rad govoril slovensko, kakor se je naučil od svoje matere Ribnicanke. Študentom je govoril rad o zvestobi slovenskemu jeziku, vedno je poudarjal ponos, da je sin slovenske matere, in jih pozival k ljubezni do slovenske besede, tako pisane kakor pete. Posebno je ljubil in ljubi slovensko zapeto pesem, ki jo je tolikal pel s svojo materjo — cerkevno pevko in brati muzikanti. O tej pesmi je reklo besede, ki naj jih ponovimo:

"Kadarkoli postane moja duša težka in moj duh v stiski, ko me obdaja teža in čutim, da ne bo luč nikdar več zasvetila, tedaj — če imam srečo, da grem na slovenski koncert in poslušam slovensko pesem, tema izgine, teža popusti, svetloba je z menoj in duša postane čisto jasna ob solzah, ki mi teko, ko čujem pesmi, ki sem jih nekoč poslušal na kolenih svoje matere".

Tak človek je Frank J. Lausche, Slovenc in Amerikanec, politik in človekoljub. Človek, ki ga Slovenci ljubimo kot načega človeka, in ki ga časte Amerikanci kot svojega: našega po duhu, po slovenski dedičini in njihovega po ameriški državljanosti in državnškem delu za rast države in nje razvoj. To je pokazal v najvišji meri kot sodnik, večletni župan Clevelanda, petkratni guverner države Ohio in dolgoletni senator.

Še mnogo let!

UČITELJSKI PROGRAM

Od julija lanskega leta, skoraj 1,000 novo priseljencev je v Melbournu pričelo tečaj angleškega jezika in da se jim pomaga pri náslitvi v njihovi novi okolici.

Momentalno 306 ljudi obiskuje celodnevne tečaje, kateri trajajo od šest do 12 tednov, to pa zavisi na poučevanje ki ga potrebuje posameznik.

G. Peter Van Hest, predsednik sveta za naseljevanje emigrantov (Migrant Settlement Council), iz Vic., je povedal da je bilo na razpolago še več krajev za priseljence kateri imajo več kot 15 let in so bili stalni prebivalci Avstralije manj kot šest mesecev. Ostali začasni tečaji pa so bili na razpolago novonaseljencem, kateri so bili v Avstraliji več kot 6 mesecev, preko "Adult Migrant Education Program".

ZAHVALA

Prav iz srca se zahvaljujemo vsem ki ste v tako velikem številu spremili na zadnji poti mojega pokojnega soproga in očeta

JAKOBA KOROŠEC

v Keilor, tam kjer bo za vedno počival.

Ogromno število vencev, polna cerkev pri molitvi rožnega venca ter pri žalni sveti maši nam pričajo, da je pokojni Jakob imel zelo mnogo dobrih prijateljev.

Iskreno se Vam zahvaljujemo za Vašo prisotnost in pomoč v lajšanju bremena v tako težkih trenutkih.

VERA KOROŠEC, sin JIM in hčerka SUSAN.

Rafters' Ball

A "Rafters' Ball" is organized every summer in the picturesque townlet of Ljubno in the Savinja Valley (Slovenia). This enjoyable event is a reminder of now extinct occupation — rafting — which flourished in this region from the 15th century down to the Second World War.

The rafts, some four metres wide and three times as long, were built on the river bank from tree trunks bound together with wire, topped by three layers of board. There were two long bars made of thin juniper with the bark removed. At the thicker end a rudimentary paddle was fixed on with wooden pegs. To keep them from slipping, the oars were bound by withies.

The raft had to be equipped with rope, a gimlet, an axe, pinchers, wire, nails and a fod chest. It would be launched when the Savinja was high, after rain. The raft was guided by a "helmsman", standing on the front part. His task was not difficult when the river flowed peacefully along, but no easy matter when it was rough. At fordin spots, where the river was shallow, the raft might run aground unless the rafter was careful. If it did so, the rafters had to refloat it with their bare hands and the use of stakes, dragging it along from the bank until the raft was back in the mainstream.

To stop the raft, the rafter would jump onto the bank and slow down its progress by driving an iron-tipped stake into the ground and tying rope around it.

From Ljubno to Celje the raft was conducted by two men. Before leaving,

the rafters each got a half litre of wine in the local inn. When two rafts were bound together downstream, where the river widened, then two rafters became superfluous. They would then receive their pay and return home. After joining the Sava, the first stopping place was Krško, where the rafters had supper and spent the night. In Krško or Brežice they bought wine to last them the whole trip. At Roglica, the next stopping place, the rafts were bound together — up to 24 in one — since the river is broad and calmer here. Bricks and earth were brought on board to make a hearth, together with earthenware cooking vessels. The large rafts were manned by three or four rafters, the rest returning home. A little hut of planks would be built for shelter and storage. At night, lights were placed on the prow and stern as a warning to shipping.

At the town of Sisak they would take on a supply of fresh meat, which was suspended on a stake by day and placed in a chest at night. To sell wood or purchase supplies they would stop at Slavonski Brod or Sremska Mitrovica, Brčko, Zemun, Beograd, Smederevo and Kovin. Until 1842, the rafts went only as far as Mitrovica.

The rafter had their own customs and traditions. One such was the "baptism" of new members of the fraternity, a ceremony performed in an inn, with another rafter serving as the priest. A special uniform and paper cap were worn for this initiation rite, after which the fully-fledged rafter, his head wetted, was deemed to be wiser and more skilled in his calling.

POTNIŠKA AGENCIJA IZKUŠNJE MNOGO POMENIJO

Tour World je edina potniška agencija v Avstraliji, ki ima usložbeno profesionalno osebje z mnogoletnimi izkušnjami pri potovanjih. Kadar iščete strokovno zanesljiv nasvet ga boste našli samo pri osebah s takimi kvalifikacijami.

Tukaj navajamo samo nekaj zadev pri katerih vam lahko pomagamo:

- Kako prištedite denar kadar potujete.
- Potovanje v Evropo.
- Prekinitev potovanja v mestih, katera hočete obiskati.
- Dovoz sorodnikov v Avstralijo.
- Priprava vseh potrebnih dokumentov.
- Počitnice na Daljnem vzhodu ali na otokih Pacifika.

Telefonirajte gospodu Kosti Pavloviču pri Tour World International ali pa na zasebni telefon 26 5689. S stirinajstimi leti izkušenj pri potovanju Vam bo znal odgovoriti.

TOUR WORLD INTERNATIONAL
153 Collins St., Melbourne
Tel. 63 4833 (V bližini Town Hall-a)

QANTAS

IATA

JAT

"VESTNIK"
JE NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI.

Lastnik je
Slovensko Društvo Melbourne

Uredniško-upravni odbor:

Jana Gajšek, Darko Hribenik, Marijan Peršič, Werner Remšnik, Božo Lončar, Helena Golenko, Stanko Penca, Robert Grizek, Anita Žele.

Rokopisov ne vračamo

Letno predplačilo \$6.00
Cena številki 50c.

NA HRIBU OB YARRI

Dne 22. aprila so se končale meddržtvene balinarske tekme za sezono 1978—79 na zemljišču S.Z. Geelong. Kljub hladnemu vremenu so tekme lepo potekle, le navijačev je bilo bolj malo. Prva mesta za ta dan so odnesli: Jadran v četvorki, S.D.M. v trojki, S.D.M. ženska ekipa, in S.D.M. mladina. Tekme ta dan so bile zelo pomembne, saj so bile odločilne, katere ekipe odnesajo prva mesta za to sezono. S ponosom zapisem, da so si kar vsa štiri prva mesta pridobile ekipe S.D.M. Katerim to ni jasno, to so bila prva mesta moške ekipe v četvorki, trojki, ženske in mladina. Verjetno nam je ta uspeh marsikdo vsaj malo zavidal, toda posrečilo se nam je! Za drugo sezono upam, da se bodo pokali razdelili tudi drugim društvom, in ne samo nam na hrib. Seveda z lahka ne bomo popustili; boriti se boste morali vsi, kot smo se mi to leto. Vsem ekipam želim polno uspeha v prihodnji sezoni. Tako sodelovanje štirih društev je zares vredno pohvale. Igralo se je v slogi in prijateljstvu. Do kake neprjetnosti je tudi včasih prišlo, a ob koncu igre smo si vedno podali roke. Na žalost smo včasih vsi premalo potrežljivi, ali pa nismo dovolj "sports minded", kot to rečejo avstralci; vsi

prehitro vidimo napake bližnjega, le samega sebe ne.

Zahvale vredne po vseh društih so skrbne kuharice. Ta skupina žensk skrbi za okusno hrano za pod zob; s praznimi želodci se balinati tudi ne da. Hvala vsem navijačem, sotekmovalcem, sodnikom, posebna zahvala naj bi šla ženam in možem, kateri sami ne balinajo, vendarle stojijo ob strani svojih soprog z moralno podporo; vam izrekam: Iskrena zahvala!

To leto so se našli trije darovalci za sezonske pokale. Gospod Rudi Iskra je daroval ženski pokal; gospoda Abram in Varglien pokal za četvorko, gospod Jože Urbančič pa pokal za mladino. Pokal za trojko je kupila zveza; morda se drugo leto najde darovalec tudi za tega. Prisrčna zahvala vsem darovalcem, visoko cenjeno. Največje presenečenje pa smo dobile ženska ekipa S.D.M., ko nam je gos. Jože Urbančič podaril cvetje, mislim, da za naš trud, ker smo si priborile prvo mesto. Jože, zelo cenjena gesta, Hvala lepa. ANICA

Dne 27. maja, v nedeljo popoldan, bo balinarski sestanek. Zaželeno je, da se čim več članov udeleži tega sestanka. Volil se bo novi odbor.

in najvažnejša je avba, saj ostalo krilo — dendel, si lahko z malo spretno roko vsaka sama naredi. Enako tudi opšpetel — bluzica in predpasnik ter rutka in pas, pa smo kompletne. Tako, mamice preskrbite si nadne noše za vaša doraščajoča dekleta.

Enako tako imamo na zalogi še nekaj vrčkov, majolk, okrasnih leseni krožnikov, vse z naravnimi ornamenti — lep suvenir, ter slovenske kuhinjske knjige v angleščini primerne za našo slovensko-avstralsko mladino.

Informacije za nakup dobite pri predsednici ženske sekcijs S.D.M., Anici Markič, na tel. 870 9527 ali pa se obrnite na katerokoli odbornico.

Ob tej priliki pa se ženska sekcijs prisrčno zahvaljuje našim zvestim in požrtvalnim članom, druž. Sdraulig, ki imajo svojo kokošjo farmo v Elthamu. Oni so za slovenske otroke podarili veliko daznov jajc za velikonočne pirhe. Celotno društvo S.D.M. se v imenu otrok zahvaljuje za vašo dobrodelnost.

VIKI

Masiven naraščaj potovanja po svetu

Uvedba novih nizkih internacionalnih avionskih cen je povzročila masiven naraščaj pri potovanju po svetu.

Med Avstralijo in Evropo, je letalsko podjetje Qantas ocenilo da se je rezerviranje včovnic povečalo za 62 odstotkov izven Avstralije in za sto odstotkov v Avstralijo za mesece od marca do decembra tega leta.

Celotna cena rezerviranih sedežev pa se približuje pol milijonski točki.

Ljubezni ni mogoče kupiti

Narava je velika beseda saj je to edini delec resničnosti, ki igra pomembno vlogo v našem življenju, ko se prvikrat pojavi ob rojstvu novorjenčka in vzame svoje slovo ob smrti...

Nebogljeno je malo dete, toda kaj hitro spozna kaj mu pomeni ljubezen staršev. Že v prvih letih svojega življenja otrokova mentaliteta brede v resničnost, zajema vaše kretanje, pogovore in ostale dogodivščine vsakdanjega življenja. Ta otrok je poln toplotne in ljubezni, ki jo želi izkazovati svojim najbljžjim. Kako napačno mi vzamemo to za nagajivost ali celo vsiljevanje. Zakaj takrat ne spoznamo, da otrok je delec naše naravne fizičnosti in želi od nas nekaj kar najmanj stane in največ pomeni — ljubezen. Saj to ne zahteva, da je naša dolžnost darovati otrokom našo celotno življensko časovno silo, ampak važen je vtis ki ga dobi otrok o nehljenjenih čustvih. Vsiljevanje neravne dejavnosti ali materialnega razkošja, kakor tudi zahteve,

da nam je otrok dolžan vrnilti naš trud s svojo hvaležnostjo je krivična kakor tudi sebična zahteva. Nekupljena ljubezen bo rodila medene sadove...

Siromašna preteklost našega detinjstva nam je še danes v dokaz, da je ravno to najtrdnejša vez ljubezni; do naših staršev in naše skromne toda nepozabljene domovine. Ta naravna ljubezen nas še danes spremlja, nam daje pogum, ko postanemo šibki, prevezuje nas v medsebojno skupno silo. Materialnost — sem prepričana — nikoli ni bila v naših sрcih ob tistih trenutkih, ko smo igrali glavno vlogo v ljubezni do naše siromašne toda vdane matere domovine.

Odprimo naša srca temu namenu s katerim smo začeli, spomnimo se nato, da je zavist in hudobija v vsaki pravljici kaznovana.

Resnične ljubezni ni mogoče kupiti, kakor tudi ne prodati, zakaj jo potem ne darujemo tja kjer je najbolj potrebna.

HELENA

MISEL OB LETU OTROKA

Otrok — bitje ki smo ti dali življenje mi — to kar smo nekoč bili mi...

Letos je tvoje leto — SREČNO! sedaj in vedno vsem otrokom širom sveta.

Vprašajmo se letos ako se naš Etniški otrok kaj razlikuje od ostalih, katerih starši niso več Etnik? Po mojem mišljenu razlika se opazi, čeprav polagoma, obleduje. Dokler je otrok še dojenček in predšolar gre vse v redu, pozneje se te razlike počasi prikazujejo. Morda to nastane že z imenom samim ali na splošnem sestanku staršev, ob srečanju prijateljev drugih narodnosti, ter pripadanje kateri-koli etniški organizaciji. Otrok ali mladostnik brez-

vomno občuti, da je on drugačen od svojih sovrašnikov, včasih celo prijoka domov z navim imenom "wog" ali kaj podobnega....

Vendar se ravno ta otrok, ki izvira iz dveh ali treh narodnosti ne zaveda, da je ravno v tem njegova moč te je nimajo vsi otroci sveta sila za obstoj. Z bolezniu v srčih so si jo priborili njihovi starši in jo s pravilno vzgojo darovali otrokom.

Torej etniški otrok, bogat si brez draguljev in zlata, a vendar tvoja je dvojna dediščina.

Počasi premisli in stopi naprej v leto otroka veselo se smeji...

HELENA

Najlepša je - starost!

Najraje bi zapela najlepša je starost, starost brezskrbnih dni.

Ko zjutraj vse drvi, upokojencev v topli postelji še spi.

Če ga kaj boli, zdravnik za vse skrbi.
Trde žulje iz nogé, to sestre odstrané.

Če pa rabiš operacijo, na vrsti si kot za restavracojo. Zdravnik te vpraša kaj želiš, na operacijski mizi takoj ležiš.

Kar je slabega gre vstran, tretji dan nisi več bolan. Če na dom pomoč želiš, tudi to takoj dobiš.

Če pa ne moreš sam od hiše, se lahko socialni pomoči piše, ta ob sredah se pripelje v klub med družbo te odpelje.

Vsak drugi teden pismonoša, pa ti vrže ček iz koša. Kdor prav si razdeli, enkrat na leto lahko po Viktoriji drvi.

Najlepša je mladost, al' tudi starost je lahko zlata. Kje na svetu nam je bolje b'lo? Zato Bog živi domovino Avstralijo!

Starost naša zlata, smrti drži zaprta vrata, Zdravnik pravi nič ne kadi, malo jej, pa dolgo vendral boš naprej.

Denar napravi ti skrbi, v srcu pravega veselja ni. Če boš pa za veselje nekaj dal, nikdar ti nebode žal.

V veselo družbo hodi, ni važno kdaj si se rodil. Ogledala vsa razbi, gledoč v vodo se obri.

Uvela lica spet znova začela bodo ti cvetet. Al nekoč pa tudi vi mladi, pridete za nami. Le korajno delajte naprej, da boste srečni upokojenci — Juhej!

Star pregovor:
"Kdor zgoda vstaja, mu kruha ostaja."

MARCELA BOLE

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020

Tel. 311 1040, 311 8343

Lastnika: Jakob in Jim Korošec

Svoji k svojim !

KAMNITI STOLP JE SEGAL DO NEBA

Protiturški tabor ali utrjen grad roparskih vitezov, s katerega se je menda videlo celo Ljubljano...

Ne več kot štiri kilometre od Polhogovega Gradca in komaj streljaj pred znamenito gotsko cerkvijo v Dvoru, tudi "carsko cerkev" imenovanjo, je raztresen ob cesti skromen zaselek Belica, kjer privre iz temnih gozdov Belške grape istoimenski hudourniški potok, ki se kaj kmalu združi z Građiščico.

Če se ozremo navzdol proti vacisi Babna gora, ki se strmo lepi v višino nam bo pritegnila pogled velikanska stožasta skala s prišekanim vrhom, ki se je kdo ve kdaj v davnih geoloških dobah odtrgala od nekaj višjega matičnega hriba, poševnatega Vetrnika v ozadju. Kar pomni ljudski spomin okolišanov, so rekli temu romantičnemu skalnemu balvanu — Babčarjev tabor. Starodavno ljudsko ustno izročilo, ki še živi med tamkajšnjim življem, navaja, da so kdo ve kdaj na tej pečini zgradili utrjeno trdnjavovo, ki naj bi jih obvarovala pred turškimi vpadi. Kdo je zgradil to utrbo in kdaj, ne ve nihče. Tudi starzapisi navajajo, da je tam res baje stal tabor ali, kakor ga okolišani nazivajo narečno, "taber". Razsulo na pečini je tako neznatno, da bi bilo dandanes le stežka oceniti razsežnosti nekdajne gradnje in še manj njeno prvoto qbliko.

Turke so pa ženske nagnale

Nedaleč tam pod veličastno pečino, kjer se zdi vrh popolnoma nedostopen zavoljo gladke skalne stene, ki se več kakor trideset metrov dviga navzgor k prišekanem vrhu, je stisnjena v grapo gostoljubna Babčarjeva kmetija. Ponosna stavba, sicer prenovljena, ki pa vendarle ne more prikrivati spoštljive starosti. Mnogo rodov je že menjalo to posestvo, in čeravno so bili njihovi priimki različni, so kar pomni ljudski spo-

min, tcd bivali Babčarji. In bržkone je staro hišno ime vsaj toliko staro kot komaj zaznavna razvalina na pečini.

"Ja, 76 let že bivam v tej hiši, saj sem bila tu rojena", je dejala Marija Slovška, "pa nisem slišala, da bi kdaj kdo imenoval pečino zgoraj drugače kot Babčarjev tabor. In tudi naši hiši se menda nikoli ni reklo drugače kot Babčarjeva kmetija. Kakšna je bila hiša včasih, ne vem. Najbrž lesena ali pa morda tudi zidana, saj je tod okoli zadosti kamena. A gospodarji so bili tod, kar pomni spomin, vedno Babčarji".

In potelej je Marija pripovedovala, da so svoj čas stari ljudje vedeli mnogo povedati o razsulu na pečini. Pa marsikaj se je pozabilo in malo kdo še dandanes ve povedati kaj več o stari utrbi.

"Veste, je nadaljevala pripoved ženica. Še posebno pokojni moj oče Andrej so znali povedati prenekatero pripoved o taboru. Pravili so, da so postavili v tistih hudičih časih, vsaj tako so slišali med še starejšimi okolišani, ko so še Turki divjali tod okoli. V moji mladosti je bilo še razločno videti tam zgoraj ostanke zidin, deloma grajenih s kamenjem, deloma pa vsekanih v živo skalo.

Trdnjavica se je zdelo, kot so pravili stari ljudje svoj čas, popolnoma nezavzetna. A naneslo je nekoč, kdo ve kdaj, da so v okoliških vaseh ostale doma samo ženske. Kam so odšli otroci in možje, ne vem. Saj o tem nisem slišala praviti. Pa ti pridržijo tedaj nenadoma turški vragi, "babe" pa gor v tabor, da Turki niso mogli do njih.

Pa bi jim kaj slaba predla, saj niso imele zgoraj dosti živeža in še vode ni bilo v izobilju. A ženske se niso dale. Kazalo je že, da bo Turčin osvojil trdnjavovo, pa so "babe" začele valiti dol velike skale, ki so jih "robkale" z zidin in še vrela voda se je vliila na turbane. Kaj takega seveda Turki niso pričakovali, so pač mislili, da bo z "babami" lažje opraviti, in so jo ucvrli v beg. Ženske pa z burklami za njimi. In od tistih dob dalje, kot so nekdaj pripovedovali, Turki niso več tvegali, da bi še kdaj vzneimirjali "babe" na Babčarjevem taboru."

To pripovedko, ki je še ohranjena v ustrem izročilu, nam zapisano sporoča tudi Rudolf Badjura. Pripominja pa tudi, da naj bi po ustrem izročilu prav ta dogodek dalime skalnatih pečini Babčarjev tabor, oziroma naj bi tedaj nastalo tudi ime kmetije spodaj. Še več, po ustrem izročilu, da so ženske premagale Turke, naj bi dobila ime vsa vas v strmini — Babna gora, ki se je pred dogodkom menda imenovala le Gora.

Babčarjev tabor

In ko se po strmi stezi povzpnemo gor na vrtočavo višino pečine, ugledamo le malo starodavne gradnje. Pa vendarle ne moremo dvomiti, da je pravzaprav prišekan vrh pečine, neznaten skalni plato, ki ga obdajajo ostanki zidov, vsekanih v živo skalo, delo človeških rok. Mestoma so celo vidni ostanki zidov iz klesanega kamenja ter vsekane oglate podpore vdolbine, ki so lahko nekdaj nosile tečaje vhodnih vrat ali celo podporo stropov oziroma streh. Le malo je tam zgoraj prostora in bržkone bi lahko trdnjavica varovala neznatno skupino ljudi. Ob vsem tem lahko pomislimo, da je morala biti gradnja zidana v višino.

"Ja," je nadaljevala 76-letna Marija "oče so pripovedovali in še nekateri drugi stari ljudje, da je na Babčarjevem taboru nekdaj stal sila visok stolp. Bil je menda tolkišen, da je segal prav gor do oblakov in nemara se je videla z njegovega vrha vsa širna Ljubljana. Tako so vsaj pravili včasih. Kdo naj bi zaradi ta stolp, ne vem. Pravili so, da menda gospodje Polhograjski, da bi se umaknili gor pred Turki, če bi jih le-ti presenetili izven zidin polhograjskega gradu.

Prime Minister Avstralije g. Malcolm Fraser je osebno izročil Generalnemu konzulu Jugoslavije v Melbournu ček za \$100 000 v pomoč žrtvam potresa črnogorskoga dela Dalmacije.

Kakšna je bila ta gradnja?

Tudi na to vprašanje ne moremo zadovoljivo odgovoriti. Badjura poroča, da sta se v njegovi dobi še poznala dva prostora, kamor se se v sili zatekali ljudje, in sicer prav na vrhu ter nekaj korakov pod njim. Na severozahodnem čelu je bil tabor najbrž zazidan ter prekrit s streho.

Tudi Badjuri je bila znana pripovedka c sila visokem stolpu oziroma stolpu podobnem gradu, ki naj bi bil tako visok, da se je v Ljubljano videlo. Vendar pa meni, da je to le pripovedka in da graščine, vsaj tako visoke, tam zgoraj nikoli ni bilo. Vsekakor, poudarja Badjura, se je lahko v tabor zateklo le majhno število ljudi, ki pa so bili tu popolnoma na varnem, saj je bil tabor, če izvzamemo ozko stezico, od vseh strani zavarovan z nepristopnimi, kakor odsekanimi stenami.

V našem razmišljjanju nikakor ne mislimo nasprotovati njegovemu mnenju. Pa vendarle bi lahko pomisli, da pripovedka o stolpu le ni popolnoma "iz trte izvita". Bacjurova razloga je sicer najbolj sprejemljiva. Toda ali imamo sploh dokaze, da je na pečini res stal protiturški tabor? Morda pa je bila vsaj prvotna gradnja vendarle stolpu podobna graščina kakih roparskih vitezov, saj smo se s takimi zidavami že srečevali pri našem iskanju resnice v ustrem izročilu. Mar ni bil tudi stari Hertenberg v Polhograjskih Dolomitih stolpu podobna gradnja? Ljubljana se s takega stolpa bržkone res ni mogla videti, a toliko le moramo upoževati ljudsko izročilo, da podatka vendarle ne moremo popolnoma zavreči.

Vse je preveč zavito v temo davne preteklosti. Premalo, vse premalo nam je znanega o Babčarjevem taboru. Zato lahko le sklepamo in dvomimo.

(Rado Radešek: Po sledeh legend in resnice — 4 — Nedeljski dnevnik).

STE PORAVNALI
ČLANARINO?

P
P

TISKARNA

POLYPRINT
(Vic) Pty. Ltd.

1 DODS ST., BRUNSWICK, 3056
Tel. 387 6922

se priporoča Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela.

KRIZA V JUTRANJIH URAH

Mož gre na lapše, žena ostane doma. Udobno si navije lase na navijače, obleče pomečkano domačo haljo in poišče valjar. Potem sede za kuhinjsko mizo in začne čakati. Čaka in ve, da se bo njen najdražji vrnil s čevljii v rokah, tiko, pretiho, ona pa ga bo izza vrat lopnila z valjarjem. Tako rišejo jutranje zakonske krize humoristi. Psihologi so odločno proti takšnemu ravnanju nežnih polovic.

Žena, ki ne more zaspasti, ampak vestevo čaka svojega veseloga ponocnjaka, naj izkoristi čas in skuha kaj slastnega za pod zob. Ko mož v nogavicah odpre vrata, naj žena sladko zažgoli: "Si kaj lačen, ljubi?" in mu postavi poln krožnik na mizo. Potem naj sede in čaka primernega trenutka, da zasliši grešnika, kako in kaj.

Mož je vsekakor lačen. Ko si bo napolnil želodec, pa bo že tudi toliko prisenben, da bo lahko pojasnil svojo zamudo. Nemara je imel avtomobilski defekt ali mu je zmanjkalo bencina ali pa se je zgodilo kaj drugega, nerodnega.

Ko je krožnik prazen, lahko žena previdno napelje pogovor na nočni izlet. Nikakor pa ne sme biti posmehljiva: "No, kako si se torej imel . . ."

Ostrina ženih očitkov je odvisna od živčne napetosti njenega čakanja. Zato psiholog svetuje, naj si nespeča, čakajoča boljša polovica krajsa čas z zapisovanjem misli, ki ji hodijo po glavi. V beležnico naj napiše vse, kar je v tistih urah čakanja izrekla možu. Tako se bo sprostila in ne bo zasula zamudnika s poplavno psovkom.

Najslabše ravnajo tiste ženske, ki kaznujejo ponočnjaka z lednim molkom in globokim prezirom. Naj je bila zamuda še takšna in naj se je zakonec vrnil še tako v rožicah, zaničevanje ni pot iz krize. Sčasoma se lahko molčanja naleže tudi mož in potem je vedno teže prelomiti molk.

Tudi tiste žene, ki zaloputnejo z vrati in ih te stečajo prenočit k mami ali najboljši prijateljici, ne ravnajo pametno. Pri prijateljici si bodo z izvedbo olajšale srce in mož bo postal v očeh oklice črna ovca.

Napak je, če se sklene žena čim prej maščevati za nočni izlet in vrniti ljubemu milo za drago. Napak je, če odkraka takoj naslednji dan k odvetniku in si da črno na belem pokazati svoje pravice.

Celo tedaj, kadar ni kriv avto, ampak druga ženska, ne kaže zagnati preplaha. Mogoče je nezvestega moža prav skok čez plot prepričal, da ima doma pravi zaklad. Če pa bo žena zagnala vik in krik, ko bo v jutranjih urah odklenil hišna vrata, ga bo to prepričanje minilo.

Seveda je vse te pametne nasvete razdelil ženskam psiholog — moški.

Kako zbujamot otroka

Dokler je otrok star manj kot sedem let, se zbuja z rano zoro in ptičjim petjem, ob nedeljah pa spravlja starše ob vse živce.

Ko pa začne otrok hoditi v šolo, iznenada odkrije, kako sladko je jutranje spanje. Noče iz potselje. In vsako jutro se v družini začne s tragedijo, prepirom in živčno vojno.

Samo 30 odtotkov otrok vstaja zjutraj z nasmehom na ustnicah in veseljem v očeh. Ne veselite se prezgodaj, če imate doma tako izjemno bitje. Otroci se razvijajo, spreminjači in prišestnjajstih bo nemara tudi vaš otrok zaspanec brez primere.

Znanstveniki so ugotovili, da je pri solarjih in mladostnikih jutranji spanec globlji in lepsi kot pri mlajših otrocih. In: fantje potrebujejo več spanja kot dekleta.

Kako zbujamot otroka? Zjutraj se mora najprej znati in zavesti, kje pravzaprav je. Posebno otroci do dvanajstega leta starosti imajo težave, preden se znajdejo in docela zbudijo. Dokler pa se ne zbudijo, kratko malo ne morejo pojesti zajtrka, pa če mati še tako rohni ali moleduje. Če ga kljub temu pojede, jim obleži v želodcu kot svinčena kepa.

Otrok naj se večkrat pretegne, kolikor more. To pomaga, hitreje se bo prebudil.

Prebujajoč učinek imajo tudi prijetne vonjave iz kuhinje (kakav, kava, ocvrta jajčka) in mraz (odprto okno, hladna prha).

Tihi prigovarjanje in božanje glave pa uspava in zato naj matere zjutraj ne bodo nežne.

Jutranji spanec najlaže nadomestimo, če gremo zvečer zgodaj spati Mati naj bo zvečer odločna pa ji bo zjutraj laže.

Ko boste zjutraj spet bili živčno vojno s svojim zaspanetom, ne obupujte. Zaspan otrok nilena črna ovca v družini, ampak čisto normalen človek, ki mu življenja še ni treba jemati z vso odgovornostjo!

ZAUPANJE JE MOST MED LJUDMI

Saj tudi vi poznate nezaupljivega človeka, ki je nenehno na preži. Prepičan je, da ga skušajo vsi nalagati, ogoljufati, prevariti. Težko je takšemu človeku! Od življenja pričakuje samo slabo, zato ga ne more nič in nihče prijetno presenetiti.

Vprašanje, koliko in komu lahko zaupamo, je staro toliko kot človeški rod. Stari Kitajec Konfucij je trdil, da je zaupanje prav toliko vredno kot zdravje. Stari Rimljanci Tit Livji pa je menil, da zaupanje rodi zaupanje.

Seveda je bolje, če je človek nezaupljiv, ko gre za poslovne in službene zadeve, za pogodbe, dogovore in obveznosti. V zasebnem življenju pa zaupanje gradi mostove med ljudmi. Zbliza nas in je prvi pogoj za skupno življenje. Nihče ne more večno živeti v nesporazumu s svojo okolico. In dokler nas izkušnje ne poučijo o nasprotnem, pričakujemo od soljudi samo dobro. To nam prihrani živce in neprjetno počutje.

Dvomi in prevelika previdnost, večni pomisleki, da drugemu ne moremo zaupati, nas slednjič spravijo na rob abupa. Spominjamo se samo še negativnih doživetij in življenje nam res ne more biti rožnato.

Psiholog pravi: "Noben človek ni popolnoma dober ali popolnoma slab. V življenju pa imajo ljudje običajno

več dobrih kot slabih izkušenj. Zaupljivost učinkuje vzgojno. V sočlevku prikliče na dan dobre lastnosti. Tisti, ki mu velja naše zaupanje, se bo potrudil, da nas ne bo razočaral. Naše zaupanje obrodi sadove. Če pa h komu pristopimo z nezaupanjem, nehote priči na dan slabe plati v njem. Kdor bo na primer nenehno spraševal otroka: "Pa mi zares ne lažes?" bo s tem dosegel kvečjemu to, da se mu bo otrok po desetem vprašanju zlagal.

Seveda pa ne smemo od soljudi nikoli pričakovati več kakor sami od sebe. Če mi izdajamo skrivnosti — seveda samo strogo zaupno in samo najboljšim prijateljem — potem ne smemo biti začuden, če bomo kdaj izvedeli, da so prišle tudi naše skrivnosti na nepoklicana ušesa.

Nezaupljivost se običajno rojeva iz plahosti in pomanjkanja zaupanja vase. Nezupljivemu človeku moramo pomagati, mu vlivati poguma in ga prepričati, da ni vse tako črno, kot misli.

Če smo magnjeni k nezaupljivosti, se paskušamo prevzgojiti. Vedno vzamemo prijetne stvari zares. Če nas kdo pohvali, si ne mislimo: "To počne iz gole vlijadnosti," ampak smo prijetno presenečeni in vrnemo prijaznost za prijaznost.

Kdor seje prijaznost, bo prijaznost tudi žel. In obratno.

ZA POROKO!

75 barvnih fotografij v različnih pozah vključno z albumom samo \$120.00.

Po naročilo pridemo na dom ali v cerkev.

9A LOWER PLAZA

SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING
MELBOURNE, 3000

Tel. 63 1650

želi vsem Slovencem

SREČNO NOVO LETO IN BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE.

MOJI ŽIVCI SO KOT STRUNE

Pijemo kavo, kadimo, si grizemo nohte in znašamo slabo voljo nad vsakim, ki nam pride blizu. Potem se opravljajo: "Kaj morem, živci me dajejo." Kakor da bi bila živčnost kdo ve kako huda bolezen. Pri tem nekateri ljudje še vedno ne verjamejo v živčnost. Menijo, da je le priročen izgovor, ki smo ga izumili, ker nimamo časa za vladnost in medčloveške odnose.

Kaj je živčnost, torej vemo. Vse nam gre po zlu, dela je čez glavo, ne vemo, kje bi začeli, zvečer smo utrujeni, a kljub temu slabo spimo. Misli hitijo

sem in tja, vselej se povrnejo k skrbem.

Toda živčnost ni diagnoza, s katero bi se zadovoljil zdravnik. Je samo oznaka za posebno stanje, to stanje pa ima svoje vzroke. Čim prej razkrinkamo vzroke, tem prej bomo umirili razrvene živce.

Živčen človek ni zdrav, a tudi bolan ni. V posebno hudih primerih bodo zdravniki sicer ugotovili, da gre za depresijo ali za vegetativno distonijo. V lažjih primerih pa mora živčni človek poslušati: "Pa kaj jemljete vse s

tako resne plati? Živčni ste, nič drugega." In ljudje se ga ogibajo in pravijo, da je slabič, ker niti svojih živcev ne zmore obvladati.

Vsaka živčnost ni enako huda. Pri različnih ljudeh ima različne stopnje, pa tudi okolica jo drugače sprejemata. Nekaterim živčnost odpuščamo (ali celo štejemo v dobro), drugim jo zamerimo. Živčni ljudje tožijo, da jih boli glava, da jim peša spomin, da čutijo vremenske spremembe, da ne prenesajo hrupa, da jih daje srce, če se razburijo. Vse skupaj so malenkosti, toda zbrane in nagrmadene spravijo človeka v obup.

KJE SI, SAMOZAVEST?

Živčen človek pologoma izgublja samozavest. Tega ne pokaže, pogosto skuša prevariti okolico s posebej odločnim in ukazovalnim nastopom. Vsačko delo pomeni zanj preizkušnjo, ki še bolj obremenjuje njegove moći. Ker je preobremenjen, slabo spi. Ker slabo spi, si ne odpočije. In ker ni spočit, mu gre delo težko od rok. Vse skupaj se sklene v krog, živci pa so vse bolj napeti.

Ker zaradi živčnosti običajno ne hodimo k zdravniku (telesnih bolezenskih znakov tako ali tako ne odkrije, ker jih pač ni), poglejmo, kako lahko sami pretrgamo začarani krog živčnosti. Največ pomaga razumevanje okolice. Če snaha po nerodnosti razbijuje dragoceno skodelico in jo tašča zaradi tega grdo pokara, bo snaha drugič živčna in bo verjetno razbila še kak krožnik ali kozarec. Če pa bo pripletljaj potekel brez tragičnega zapleta, se nerodnost ne bo ponovila.

Živčni ljudje potrebujejo spremembo in počitek. Najboljši je dopust. Toda dopust je treba skrbno pripraviti, da ne vzamemo s kovčkom tudi živč-

nost. Predvsem živčni človek ne sme pričakovati, da se bo rešil živčnost že prvi dan dopusta. Olajšanje pride počasi.

ČAJ BLAŽI IN MIRI

Ker pa ne moremo vsak teden na dopust in ker živčnost ne počiva, si pomagamo s preskušenimi domaćimi sredstvi. Precej zaležejo zeliščni čaji. Na primer žlička melisnih listov na četrt litra vrele vode. Tudi blagodejni učinek baldrijana poznamo. Človeka pomiri, problemi, ki ga težijo se mu ne zdijo več tako grozeci, zato jih laže zmaguje. Ker ni več siten, ga ljudje laže prenašajo, on pa je do takšne okolice tudi laže prijazen.

Napak pa ravnajo živčni ljudje, ki skušajo premagati živčno napetost z drugačno napetostjo. Berejo kriminalke, v kino gredo gledat le kak napet film. Trenutno zares pozabijo na svoje težave, toda v njih napetost raste, in kakor hitro pozabijo na dogajanje na platnu, se jim živčnost znova oglaši. Če se živčni človek želi zamotiti, naj ne išče utrudljive zabave. Lahko ga pritegne, ne sme pa nategovati njegovih živcev, sicer se bo zadeva slabo končala.

Največ olajšanja prinaša živčnemu človeku spanec. Toda če je živčen, običajno slabo spi ali celo ne more zaspasti. Zato je vse bolj živčen . . . Tablete in praški pomagajo, toda zaradi nevarnosti, da se sprevržejo v navado, se jih je bolje izogibati. Vedno vzamemo pomirilo le po zdravnikovem nasvetu.

NEDOKONČANA DELA

Človek poskuša vselej najti vzrok za svojo živčnost. "Preveč dela imam." "Otroti divjajo, pa sem živčen." "Komač počistim, že je spet vse umazano. Kdo ne bi bil živčen." Običajno nismo živčni zaradi opravljenega dela, ampak zaradi neopravljenega. Delo, za katero nam zmanjka časa, nas teži, poleg tega moramo razlikovati med preutrujenostjo in med preobremenjenostjo. Preobremenjuje nas delo, ki ga ne opravljamo radi ali ki mu nismo kos.

Živčnega človeka bi morali pravzaprav pomilovati. Izgubi veselje do življenja, nobena stvar mu ne pomeni toliko, da bi se sprostil in pozabil na skrbi. V posebno hudih primerih, ko gre za depresije, se človek zapira med domače stene, ne zmore nikakega dela in nikakega napora več. Tedaj je treba poiskati zdravniško pomoč.

Živčnost pa ima običajno druge vzroke. Pojavlja se v meni, ko se spreminja hormonska slika tako pri moškem kot pri ženski, pa pred menstruacijo ali zaradi znižane stopnje sladkorja v krvi. Včasih je živčnost tudi posledica slabokrvnosti. Če je v krvi premalo železa, dobi organizem premalo kisika, posledica je živčna napetost.

Živčnost tešimo s cigaretami, alkoholom in kavo, ki pa so vse prej kot pomirjevalna sredstva. Saj gotovo poznate kadiča, ki se mu tresa roke, ko si prižiga cigaret za cigaret — v utvari, da ga to pomiri. Potem spije še močno kavo, da bo pri delu bolj čil. In ker to seveda ni, ne zmore dela, ki si ga naloži.

Najhuje je z ljudmi, ki so pretirano dejavni. Vprežajo se, dokler ni zasedena vsaka minuta njihovega dneva. Ko pa po naključju utegnejo nekaj minut počivati, imajo takoj slabo vest. Končni cilj takšnega odnosa do življenga je živčni zlom.

Kaj priporoča zdravnik?

Živčni ljudje naj živijo kar se da zdravo življenje.

Izogibajo naj se dražilom, poživilom in pomirilom.

Veliko gibanja in telesni naporji umirjajo živce. Poskusite živeti redno in zgledno, pa se boste laže ognili čarem, ki cefrajo živce.

**Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourna
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.**
Popravljamo zasebno in za vse veče zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS

1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
Telefon delavnice 221 5536 — VIC.

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232 4314

Rojak VOJKO VOUK

LOVCI KI SO LOVILI V OKOLICI MAUDE V N.S.W.

FRIDOLIN ŽOLNA (FRAN MILČINSKI)

O PIJANOSTI

Ne da se tajiti, da ima zagovor s pjanostjo marsikatero upoštevno stran.

Prvič, kdor se z njo zagovarja, ni po naravnih zakonih zavezani se spominjati na prav nič. In ko se na prav nič ne spominja, tudi povedati ne ve prav nič, pa ga sodnik ne more loviti za jek. Drugi, ki se ne poslužujejo ugodnosti tega opravičila, marsikdaj navzkriž prihajajo s svojimi lastnimi besedami in s tem nudijo sodišču dobrodošli povod za neprijazne zaključke in kvarno sodbo.

Slaba stran tega opravičila je pač ta, da so obdolžencu, ki se z njim zagovarja, usta zapečatena tudi tedaj, če poškodovane ili poškodovančeve priče kaj več povedo zoper njega, nego je res. Težko je komurkoli in tudi onemu, ki se brani s pjanostjo, molče poslušati klevete nasprotnikov. Pa se rado zgodi, da obdolženec trdi, da je bil popolnoma pjan in da se prav nič ne zaveda svojega početja, ki mu ga očitajo; vendar se pa do pičice točno spominja in vse navaja, kar je njemu v prid in kar so grešili nasprotniki. Toda žalibog sodniji pjanost ni tuja reč; take enostranske pjanosti nikakor ne verjame, nego jo zavrže in ostane zagovor s pjanostjo v celoti neupoštevan in brez hasni.

Druga ugodna stran pjanosti je ta, da so z njo združene posebne postavne dobre. Kdor namreč dokaže popolno pjanost, ta je prost sleherne kazni. To niso mačje solze! Toda mora biti mera pjanosti zvrhano polna in izven slehernegova doma. Manjša mera pjanosti po naših zakonih še ne opravičuje popolne odveze od krivde in kazni, nego šteje le za olajšavo, kakršna daje pravico do znižanja kazni, ne pa do popolnega odpusta. (Narobe pa spada čista treznost menda med obtežilne okolnosti.)

Strogost naših zakonov, ki za odvezlo od kazni neprizanesljivo zahtevajo točen dokaz absolutne pjanosti, je marsikateru mislečemu človeku v spotiko. Na neki razpravi zaradi boja se je po pravici pritoževal zagovornik, da so zahteve naše zakonodaje zastren pjanosti naravnost krute. Nikdar da ji ni obtoženec dovolj pjan. Vsakokrat da izraža sodišče, da bi bil moral biti še bolj pjan, šele potem da bi bil tako pjan, kakor zahteva zakon, in da bi bil prost kazni. To da ni prav. Tudi zastran pjanosti da se od našega naroda ne sme zahtevati nič nemogočega. S prenapetimi zahtevami da se ljudstvo tira v obup in sili, da zapušča domovino in se seli v kraje, kjer se ne zahteva od njega tako neusmiljene mere pjanosti.

Zeleti je, da merodajni činitelji prečo to reč vzamejo v resen pretres in uode utemeljenim željam prebivalstva.

Pa bodi temu kakorkoli — priznati se mora, da se vsi obdolženci, ki so se odločili, da svoj zagovor postavijo na temelj pjanosti, poštano trudijo, da predči do pjanost sodišču čim bolj prepričevalno in v čim silnejši meri.

Najpreje razlože, zakaj so se opili. Ta: ker ga je bolel zob, se je napil Francovega žganja, ki je bilo baš pri roki. Oni se je opil od jeze, ker so ga osramotile ženske. Tretji je bil zato, ker je šel dež (zaradi dežja namreč niso delali). Četrti, ker je bila nedelja. "Ob nedeljah bom ja pjan!" Peti: od veselja, ker je čez 13 let videl brata.

Potem razlože, da se jih je pijača to pot nepričakovano hitro prijela:

"V pijačo so mi nekaj namešali."

"Pijačo so mi prežvečili", ali "pregrinili". Prežvečena pijača po fantovski veri nezaslišano omami pivca.

"Nič nisem jedel, na prazen želodec sem bil — moral sem biti pjan, pa če bi takega pil, da bi bilo pol vode notri, pol dežja."

"Odkar sem bolj star, mi pijača koj škoduje in me vara." — S tem starejšim udeležencem tepeža je prišla za pričo popolne pjanosti še boljša mu polovica, da mu z zaprisežnim jezikom poizkusí odvrniti odsodbo. Obljubila je zanj, da ne bo več pil, in zaupno povedala gospodom sodnikom, da že ima take "recnije", da bo mož pijačo opustil. Eden izmed gospodov sodnikov se je zanimal za te "recnije" in jo vprašal. Pa se je ozrla po dedcu, da ne bi slišal, in polglasno razodela, da so ji svetovali vodo, ki je bil v njej umit mrlič — to vodo naj mu da piti, pa bo pomagal.

Potem povedo, kako pijačo so uživali in koliko je bilo pijače:

"Po deseti maši smo začeli piti, pili smo do krščanskega, nauka, potem smo bili pili slivovko, smo pa po krščanskem nauku šli zoper pit vino".

"Poklicali smo na mizo kišo piva".

"Od 100 dinarjev sem samo 4 prinesel domov".

"En liter žganja sva izpila s komaratom, štiri vrčke piva in še pol litra vina. En liter žganja, naj ga dajo biku ali medvedu, mora biti pjan!"

O meri svoje pjanosti goje obdolženci najugodnejše mnenje. "Če nisem bil tačas popolnoma pjan, res ne vem, kdaj bom".

Toda besedo imajo še priče. Izvedbe prič pa niso vedno tako ugodne. Obtoženec jih posluša na svoji klopi. Rudeč je od prijetnega razburjenja, če mu priče govore po godu in potrde, da je bil "po foršrift pjan", kar je, kakor priča na vprašanje pojasni, človek tedaj, ako je več na tleh kakor pokoncu.

— ali da je bil takšen, ko da si je sezaval škorenj, da je padel na tla in

BALINARSKA EKIPA S.D.M. DNE 11. 3. 1979.

Od leve proti desni: Pavla Kalister, Anica Markič, Sandra Krnel, Iva Mandel

pri tej priči zaspal.

— ali da je bil nabit kakor lesnik in da so mu sline šle okoli ust kakor merjascu.

Pot po obliva obtoženca, ako mora iz ust prič poslušati neugodnejšo oceno svojega stanja, n. pr.

— da je bil samo dobre volje ali
— da je bil toliko pjan, da je bil

prav "fletno žeht", ali

— da je bil malo korajzen,
— da je bil vinski, pa ne pjan,

— da je bil le okajen ali muhnjen ali nakurjen, na uro pa da je še pozanal, ali

— da je bil pjan "glih prav".

Ako je človek pjan "glih prav", bi človek mislil, da je to dovolj. Toda kakor rečeno: paragrafi so strogji in predpisujejo, da mora biti človek pjan popolnoma. In tako bo nesrečni obtoženec, ki je bil pjan "glih prav", obsojen in se bo bridko kesal, zakaj ni bil pjan še bolj in mu bo ta reč v resno opomnjo za drugo pot.

Etniška Mati

Nekoč, pred mnogimi leti
dekle, zapustilo si dom — veselo dekle.
Po težkih poteh in solzah v očeh,
postala si žena in — mati.
Tedaj se odrlo je tvoje srce
prosilo je usmiljenja tujine.
A, kmalu spoznala si da, žalost se tvoja,
le v čustva mørja se potaplja.
Pognala si silo življenja v obstoj
za danes in jutri ter vedno.
Iz žalosti zrastla je korenina
močnejša od solz zalitega spomina.
Ti moti si med novim in starim
krmilo si našega mišljenja.
Čudež, ljubezni med vsemi brati
to ti si naša — etniška mati . . .

HELENA

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo

ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

THE SALONIKA FRONT

This autumn brings the sixtieth anniversary of the breakthrough on the Salonika Front and the end of the First World War. In the four-year struggle between two mighty coalitions, the Entente and Central powers, the Allied Salonika offensive of 1918 stands out as one of the most successful battles of the war. This success in the Balkan theatre of war evoked enormous surprise in the whole world. The major role in this was played by the Serbian army which after the withdrawal through Albania to Corfu in 1915 and three years of life in the trenches outside their homeland, now carried the main weight of the offensive. Strengthened by Yugoslav volunteers, it won victories as glittering as those of Cer and Kolubara in 1914.

In the spring of 1918, the Allies managed after heavy fighting and great ordeal to overcome the crisis which followed Russia's withdrawal from the war. From the Serbian standpoint, the situation was exceptional favourable for a decisive battle. All the states which held or laid claim to parts of Serbia and Yugoslav territory were weakened.

Serbia's reputation had risen since its forces, fighting for survival and for the liberation of their conquered brothers, had remained steadfastly on the battlefield with their allies, rejecting all peace overtures by the enemy powers. The national movements on Yugoslav territories for liberation from Austria-Hungary and the unification of Serbia and Montenegro gained ever wider support.

The situation on the Macedonian front was favourable. The Allied forces were strengthened by the arrival of Greek divisions, while the Bulgarians were weakened by the departure of German forces, of which only about 30,000 remained in Macedonia. The advantage in morale and materials was on the Allied side. The first signs that an offensive was being prepared put new life into the Serbian troops, fired by the hope of an imminent return to their homeland. At that time the Serbian army held the front between Kožuh and the Crna (Black) River: on the right flank the II Army under General (Vojvoda) Stepa Stepanović, and on the left flank, the I Army under General Petar Bojović; the High Command was at Bukovik (with General Živojin Mišić as Chief of Staff).

Since the forces were fairly evenly matched (about 600,000 on each side), and the Bulgarians were stretched out without strong reserves in the rear, the Allies adopted the Serbian plan to breach the front by concentrating strong forces in the high mountain zone on the sector of the Serbian II Army: Soko — Dobro polje — Veternik, attacking in the direction of Gradska, which was the main enemy communications centre, and hence northward towards Sofia and Niš. The other Allied armies were assigned the task of supporting the Serbian attack in combined operations. The Serbian section of the front was shortened and the Serbs given strong reinforcements (aviation, heavy artillery, and two French divisions, which were used on the first day of the offensive to make the breakthrough).

The Allies' Salonika offensive was launched on September 15, 1918. The enemy was taken completely by surprise from the strategic standpoint. The progress made on the Serbian front was remarkable: in three days the Bulgarians' entrenched zone was breached for a width of 30 kilometres to its total depth of 15 km, so that

after three days of fighting the Serbs had penetrated into the free operational area. Although the Bulgarians, taking advantage of the fact that the Allies had not launched a simultaneous general offensive, had transferred unengaged units to halt the Serbian advance, in the following four days the Serbian troops completed the strategic breakthrough of the enemy front: the II Army, in which the Yugoslav and Cavalry Division spearheaded the operation, had reached the Vardar, while the I Army came to Mount Dren. The enemy front was cut in two: the powerful German I Army, of about 100,000 troops (mostly Bulgarian), which held the western flank of the Salonika Front, was completely cut off from the Bulgarian I and II Armies in the Vardar valley and further east towards the Gulf of Orfanta. Between them was a breach 50 km. across.

Since the British-Greek troops were unsuccessful in a two-day battle, on September 18 and 19 near Lake Dojran, losing about 7,000 men, while the other Allied forces along the whole front did not go on the offensive, the flanks of the Serbian armies, wedged between the enemy forces, were exposed. However, the Serbian High Command, conscious of the magnitude of the occasion, gave orders for the capture of Mts. Serta and Babuna, regardless of the fact that the Allied forces lagged behind, and thereby opened the way for an advance towards the Bulgarian border. As soon as the Serbian troops reached Serta and Babuna and showed their intention of advancing towards Veles, Stip and Radovište, the Bulgarian Government realized the war was lost and on September 24 took a preliminary decision to send a Parliamentary delegation to Salonika. The following day, when the Serbian Cavalry Division actually entered Stip, this decision was irrevocably confirmed.

The Allies finally undertook a general offensive, though slowly. The enemy started a withdrawal on the entire front from Lakes Dojran to Ohrid. With its back to the wall along the whole front, Bulgaria capitulated on September 30. Its army numbering 600,000 men was out of the war. The way was wide open for advances on the Austro-Hungarian rear and the Turkish capital.

The news of Bulgaria's capitulation broke the morale of the German High Command, which on the very same day asked the government to approach the enemy for an armistice. Kaiser Wilhelm sent a telegram to Ferdinand of Bulgaria: *600,000 Serbs have decided the outcome of the war. What a disgrace!*

On October 3, when Berlin finally received the news of Ferdinand's abdication, the German High Command informed the Chief of Staff of the Austro-Hungarian High Command that Germany had washed its hands of the Balkans and was relinquishing the main command of the Balkan theatre war to Austria-Hungary. The following day October 4, by a decision of the Crown Council, the German Government approached President Wilson of the USA with peace overtures. The same day, Austria-Hungary and Turkey followed its example. Thus, the Central powers admitted that, from the military standpoint, the war was lost for them, although, as the distinguished military historian Lidell Hart pointed out, the situation on the Western Front was not bad.

The Allied side also fully realized the enormous strategic significance of events in the Balkan theatre of war. In

a report on the situation in the Balkans submitted to the National Assembly on September 30, the French Ministry of War stressed: *From now on, the Balkan theatre of war is the main one.*

The Serbian II Army pressed on rapidly towards Niš (leaving the other Allied troops 180 km behind) and in a three-day battle defeated the numerically superior German XI Army, freed Niš, and severed communications between the Central empires and Turkey, continuing its advance towards the Danube, Sava and Drina rivers. The Central powers were thereby divided. Turkey, thus isolated, lost all will to fight and capitulated on October 30. An insurgent movement swept through Serbia and Montenegro. The last Habsburg emperor, Karl, endeavoured to avert the breakaway of the Yugoslav territories, in which there was a strong movement for unification with Serbia, by proclaiming a reformed monarchy on a tripartite basis.

The rapid advance of the Serbian I Army towards the Danube, and the liberation of Belgrade on November 1, left no time for this plan to be implemented. It only succeeded in creating confusion amongst the Austro-Hungarian armies which were still holding firm on the Piave and made it easier for the Italians, after long hesitation, to cross the river. Realizing that all was lost, Vienna dispatched negotiators. This was followed by the secession of Czechoslovakia and the Yugoslav regions. Finally, Austria-Hungary capitulated on November 4.

Germany, however, still held out, its troops deep inside French and Belgian territory. As the German High Command refused to accept the Allies' armistice terms as humiliating for the German army, operations continued with bitter intensity. The Allied armies launched a general offensive on the Western Front. Clemenceau ordered General Franchet d'Esperey to turn against the Germans and capture Mackensen's group of armies in Ro-

mania. The Serbian I Army and II Group of French divisions were dispatched towards Budapest to cut off Mackensen's retreat, and then ordered to turn towards Dresden. The rapid progress of the Serbian I Army across the Vojvodina Plain put Mackensen's forces in Romania in a difficult situation, since the Romanians, encouraged by the development of the Allied offensive in the Balkans, had become active on November 8. Germany finally capitulated on November 11. The penetration of Serbian troops towards Timisora, Subotica and Baja brought the new Hungarian government to its senses, and it was obliged to send delegates to Belgrade where, on November 13, they signed an armistice with severe conditions which were dictated, in the name of the Allies, by General Mišić and General Henrys. At that time the army under General Bojović reached the Timisoara — Subotica — Baja line to draw the country's northern frontier.

Meanwhile, the Italians were making complications about Montenegro. Thanks to the Montenegrin insurgents, who virtually liberated their country from the Austrians themselves, inflicting heavy losses on the troops withdrawing from Albania, and to the arrival of the 2nd Yugoslav Regiment ("Adriatic troops") in Montenegro, the French Government ordered General Franchet d'Esperey not to allow the Italians into Montenegro, and thereby facilitated its unification with Serbia.

The National Council, which had been formed on the Yugoslav territories of Austria-Hungary, called on the Serbian troops to cross the artificial borders and help defend the coastal region from Italian invasion.

The collapse of the Central powers demolished a powerful obstacle to the unification of the South Slav peoples.

The war was over. Europe began its great political and national rearrangement.

PAVLICA V. ZVEZDE GLEDA

DVOJČKA

Od 22. maja do 21. junija rojeni.

Edna dedca ti speljuje,
čisto vse mu obljuduje!
V sredo ga pri njej zasačiš,
njega breneš, njo prezračiš,
pa bo priden spet kot bacek,
v mislih pa še vedno pacek.

Dvoril trem boš ljubicam,
pa ostal nazadnje sam,
tisto, ki zaman te snubi,
pa kolega ti zarubi.
A zato nič ne obupaj,
pošlji nekam pač vse skupaj!

ŽENSKE — Do marca ti bo šlo vse po starem, z marcem se pa vse docela spremeni. Blondinca boš zamenjala s črnuhom, kolo z avtom, službo pa z dopustom do konca leta. Doma bo sredi leta veliko slavje zaradi črnega vikenda, ki bo legaliziran. Darilo iz inozemstva bo vredno pokazati vsej žlahti, že zaradi zavisti. Najpomembnejši dnevi v tem letu bodo zate zadnji trije v vsakem mesecu, zato imej takrat široko odprte oči in ušesa, videla in slišala boš marsikaj, kar te bo zelo zanimalo in ti tudi koristilo.

MOŠKI — Nekateri ti bodo očitali resnost, drugi otročjost, v resnici boš pa nekje v sredini in bo ona kar zadovoljna s teboj, ti pa z njo malo manj. Špolj boš skušal takole na jesen malce prebrati, pa ti ne bo uspelo, ker si precagav in premehkega sreca. S krepkega športa boš presidal na balinanje, s svinine pa na govedino. Oboje ti bo koristilo. Spor bosta z inkasantom porovnala i spravo zalila. Če se boš odločil za psa, kupi bernardinca, ker ne laja in malo požre.

40 Years of the Lipica Stud

The Lipica Stud, from which the famous Lipizzaner white horses originated, last year celebrated the 400th anniversary of its foundation. Located in Slovenia, close to the Yugoslav-Italian frontier, the stud was visited by over 150,000 people last year. Besides inspecting the stud, visi-

tors can hire horses for riding and stay in the comfortable hotel nearby. An equestrian contest, held here annually in summer, attracts many leading European riders with its jumping and dressage events. A large new stadium with more than 8,000 seats was opened for the show to commemorate the fourth centenary.